

ÖSSZEFOGLALÓ

az előirányzat-átcsoportosításra vonatkozó államháztartási szabályozás változásairól

A Magyarország 2021. évi központi költségvetésének megalapozásáról szóló 2020. évi LXXVI. törvény 67. §-a 2021. január 1-i hatálybalépéssel módosította az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Áht.) előirányzat-átcsoportosításra vonatkozó, az államháztartás központi alrendszerében alkalmazandó szabályait.

1. Előirányzat-átcsoportosítás esetei

Az előirányzat-átcsoportosítás főszabálya nem változott: A központi költségvetés kiadási előirányzatai közötti átcsoportosításra a Kormány irányítása alá tartozó fejezet esetében a Kormány, egyéb fejezetek terhére történő átcsoportosítás esetén pedig az Országgyűlés jogosult egyedi határozatában.¹

A fejezetet irányító szervi hatáskörben végrehajtható előirányzat-átcsoportosítások esetköreit az Áht. 33. § (3) bekezdése sorolja fel. Eszerint a fejezetgazda 2021. január 1-től saját költségvetésén belül szabadon átcsoportosíthat (alapvetően az egyik előirányzaton keletkező megtakarításra hivatkozva, de más okokat is nevesít a jogszabály) azzal, hogy a személyi juttatásokat nem lehet növelni, egy speciális kivételtől eltekintve.

Fontos kivételt képez a szabad átcsoportosítás főszabálya alól, hogy a XLVII. Gazdaságvédelmi Alap (a továbbiakban: GVA) fejezet bármely előirányzata terhére – a speciális, megosztott fejezetet irányító szervi jogosultságra figyelemmel – csak a Kormány jogosult átcsoportosítani egyedi határozatában, tehát a különböző szaktárcáknak biztosított irányító szervi jogosítványok ezen jogkörre nem terjednek ki.

További eltérő szabály 2021-től, hogy nem lehet az európai uniós előirányzatok között átcsoportosítani a fejezetgazdának, mivel ezek az előirányzatok központi kezelésűvé váltak, ezért ezen előirányzatokat illetően szintén csak a Kormány hajthat végre átcsoportosítást.²

Fontos lazítás, hogy a fejezeten belüli átcsoportosítás tekintetében nem kell kérni az államháztartásért felelős (a továbbiakban: ÁHT) miniszter előzetes jóváhagyását, elég utólag tájékoztatni őt. Ez alól kivételt képez a felülről nyitott előirányzatról való átcsoportosítás,

---

¹ Áht. 33. § (2) A központi költségvetésről szóló törvény, az állami magasépítési beruházások megvalósításáról szóló 2018. évi CXXXVIII. törvény és e törvény eltérő rendelkezése hiányában a központi költségvetésről szóló törvény által megállapított kiadási előirányzatok közötti előirányzat-átcsoportosításra a Kormány irányítása alá tartozó fejezet terhére történő előirányzat-átcsoportosítás esetén a Kormány, a nem a Kormány irányítása alá tartozó fejezet terhére történő előirányzat-átcsoportosítás esetén az Országgyűlés egyedi határozatban jogosult.

² Áht. 33. § (3) A központi költségvetésről szóló törvény eltérő rendelkezése hiányában a fejezetet irányító szerv az általa irányított fejezetbe sorolt

a) költségvetési szervek kiadási előirányzatai terhére előirányzat-átcsoportosítást hajthat végre, ha a költségvetési szerv kiadási előirányzatain megtakarítás keletkezik vagy az átcsoportosítás a közfeladatok változásával, költségvetési szervek alapításával, átalakításával vagy megszüntetésével kapcsolatban szükséges,

b) - a Gazdaságvédelmi Alap fejezeti kezelésű előirányzatai kivételével - fejezeti kezelésű előirányzatok, és elkülönített állami pénzalapok kiadási előirányzatai terhére előirányzat-átcsoportosítást hajthat végre, ha

ba) azokon megtakarítás keletkezik,

bb) az előirányzat-átcsoportosítás a közfeladatok változásával kapcsolatban szükséges,

bc) a fejezeti általános tartalék fejezeten belüli előirányzat-átcsoportosítása előre nem valószínűsíthető és nem tervezhető költségvetési kiadás teljesítéséhez szükséges,

bd) az az államháztartás központi alrendszerébe tartozó költségvetési szerv részére költségvetési támogatás biztosításával kapcsolatban szükséges, vagy

be) elkülönített állami pénzalap és fejezeti kezelésű előirányzat javára feladatátadással kapcsolatban szükséges.

ezek esetében szükség van a továbbiakban is az ÁHT miniszter előzetes jóváhagyására a jelentősebb költségvetési kockázat miatt.³

2. Előzetes jóváhagyás – tájékoztatási kötelezettség

A fenti módosítás mellett ugyanakkor garanciális szabályként előírásra került, hogy az előzetes jóváhagyás nélkül végrehajtható előirányzat-átcsoportosítás megtörténtéről tárcánk minden esetben tájékoztatva legyen.

A fentiekén túl az ÁHT minisztert abban az esetben szükséges egyidejűleg tájékoztatni az előirányzat-átcsoportosítás végrehajtásáról, ha az átcsoportosítás a Kormány irányítása alá tartozó **fejezetben belül** történik, és arra forrás-megtakarítás vagy közfeladat változása miatt kerül sor. Ugyanezen esetek mellett a **fejezetek közötti** átcsoportosításról is tájékoztatni kell az ÁHT minisztert a költségvetési szerv alapítása, átalakítása vagy megszüntetése miatti átcsoportosítás esetén, illetve azokban az esetekben is, ha a fejezetek közötti átcsoportosítás fejezeti kezelésű előirányzatok vagy elkülönített állami pénzalapok előirányzatai terhére forrás-megtakarítás vagy közfeladat változása miatt történik.⁴

3. Előirányzat-átcsoportosítás korlátai

Az Áht. módosítása a fejezetet irányító szervei hatáskörben végrehajtható átcsoportosítások korlátait is érintette, ugyanis a 2021. január 1-től hatályos 33. § új (4a) bekezdésével törvényi szinten került **rögzítésre a személyi juttatások előirányzatainak növelését korlátozó szabály**.

Ez alól kivételt képez a közfeladatok változásával, költségvetési szervek alapításával, átalakításával vagy megszüntetésével, valamint a költségvetési szervek részére biztosított, az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról szóló 368/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Ávr.) 39. § (1) bekezdésében meghatározott mérték (a személyi juttatások eredeti költségvetési kiadási előirányzatainak 10%-áig történő növelése) szerinti költségvetési támogatásokkal kapcsolatos előirányzat-átcsoportosítás.

Az Ávr. módosított rendelkezése tehát a költségvetési szerveknek nyújtott költségvetési támogatások biztosítása céljából végrehajtott átcsoportosításokhoz fűz egy százalékos korlátot annak érdekében, hogy az eredetileg megtervezett személyi juttatások előirányzatait csak az eredeti előirányzat 10 százalékát elérő mértékig lehessen növelni az átcsoportosítás során.

A fejezeti kezelésű előirányzatokról főszabály szerint személyi jellegű kifizetés (személyi juttatás, jutalom, stb.) nem teljesíthető. Több olyan, működési jellegű támogatás is létezik, amely – az államháztartás fogalmi rendszerében – támogatásnak minősül, és valamely címzett természetes személy számára személyi juttatásnak tekintendő. *Például a fejlesztő foglalkoztatás esetén a szociális törvényben meghatározott költségekhez, egyéb esetben a szolgáltatás működési, fenntartási költségeihez és különösen az alkalmazottak személyi juttatásaihoz nyújtott támogatás. E körben sürgős meg kell tartani a fejezetet irányító szerv mozgásterét a személyi juttatások előirányzat növelésének lehetőségével az átcsoportosítás során.*

Az előirányzat-átcsoportosításra vonatkozó államháztartási jogszabály-változásokat a könnyebb áttekinthetőség végett az alábbi összehasonlító táblázat is szemlélteti.

³ Áht. 33. § (4b) Az államháztartásért felelős miniszter előzetes hozzájárulására van szükség a Kormány irányítása alá tartozó fejezetben belüli, (3) bekezdés szerinti előirányzat-átcsoportosításhoz, ha az a központi költségvetés előirányzat-módosítási kötelezettség nélkül túlteljesíthető előirányzatai terhére történik.

⁴ Áht. 33. (5) A (3) bekezdés *b*) pont *ba*) és *bb*) alpontja szerinti, a Kormány irányítása alá tartozó fejezetben belüli előirányzat-átcsoportosítás, és a fejezetek közötti, (3) bekezdés *a*) pontja, valamint a (3) bekezdés *b*) pont *ba*) és *bb*) alpontja szerinti előirányzat-átcsoportosítás az államháztartásért felelős miniszter egyidejű tájékoztatása mellett történik.

	2021. január 1-je előtt		2021. január 1-je után	
	Főszabály			
	A központi költségvetési törvény által megállapított kiadási előirányzatok közötti átcsoportosításra – a költségvetési törvény, az állami magasépítési beruházásokról szóló törvény és az Áht. eltérő rendelkezése hiányában – ha az a <u>Kormány irányítása alá tartozó fejezet terhére</u> történik a <u>Kormány, egyéb fejezetek terhére</u> történő átcsoportosítás esetében az <u>Országgyűlés</u> jogosult.			
	Fejezetet irányító szervek hatáskörében végrehajtható előirányzat-átcsoportosítás			
	Költségvetési szerv előirányzatai terhére	Fejezeti kezelésű előirányzatok és elkülönített állami pénzalapok előirányzatai terhére	Költségvetési szerv előirányzatai terhére	Fejezeti kezelésű előirányzatok – kivéve a Gazdaságvédelmi Alap előirányzatai – és elkülönített állami pénzalapok előirányzatai terhére
Átcsoportosítási esetkörei	<p>– megtakarítás, közfeladat-változás, költségvetési szerv alapítása, átalakítása, megszüntetése okán</p> <p>[Áht. 33. § (3) bekezdés a) pont]</p>	<p>megtakarítás közfeladat változás fejezeti általános tartalék fejezeten belüli átcsoportosítása előre nem valószínűsíthető és nem tervezhető kiadás teljesítése céljából, költségvetési támogatás biztosítása költségvetési szerv részére,</p> <p>– európai uniós források felhasználásához kapcsolódóan,</p> <p>– elkülönített állami pénzalap, fejezeti kezelésű előirányzat javára feladatátadás kapcsán</p> <p>[Áht. 33. § (3) bekezdés ba)-bf) alpont]</p>	<p>– megtakarítás, közfeladat-változás, költségvetési szerv alapítása, átalakítása, megszüntetése okán</p> <p>[Áht. 33. § (3) bekezdés a) pont]</p>	<p>– megtakarítás közfeladat változás fejezeti általános tartalék fejezeten belüli átcsoportosítása előre nem valószínűsíthető és nem tervezhető kiadás teljesítése céljából, költségvetési támogatás biztosítása költségvetési szerv részére, elkülönített állami pénzalap, fejezeti kezelésű előirányzat javára feladatátadás kapcsán</p> <p>[Áht. 33. § (3) bekezdés ba)-be) alpont]</p>
Államháztartásért felelős miniszter előzetes hozzájárulását igényli	A Kormány irányítása alá tartozó <u>fejezeten belüli</u> , Áht. 33. § (3) bekezdés b) pont <i>ba)</i> és <i>bb)</i> alpontja szerinti átcsoportosítás.		A Kormány irányítása alá tartozó <u>fejezeten belüli</u> , a központi költségvetés <u>előirányzat-módosítási kötelezettség nélkül túlteljesíthető előirányzatai terhére</u> történő, Áht. 33. § (3) bekezdés szerinti átcsoportosítás.	

<p>Államháztartásért felelős miniszter egyidejű tájékoztatása mellett történik</p>	<p>A Kormány irányítása alá tartozó <u>fejezetek közötti</u>, Áht. 33. § (3) bekezdés a) pontja, valamint a (3) bekezdés b) pont ba) és bb) alpontja szerinti átcsoportosítás.</p>	<p>A Kormány irányítása alá tartozó <u>fejezeten belüli</u>, Áht. 33. § (3) bekezdés b) pont ba) és bb) alpontja szerinti átcsoportosítás, és a <u>fejezetek közötti</u>, Áht. 33. § (3) bekezdés a) pontja, valamint a (3) bekezdés b) pont ba) és bb) alpontja szerinti átcsoportosítás.</p>
<p>Korlátok</p>	<p>A költségvetési szervek kiadási előirányzatai terhére történő átcsoportosítás során a fejezetet irányító szerv az irányítása alá tartozó költségvetési szerv előirányzatait nem csökkentheti a miniszter által adományozott kitüntetések, elismerések és az irányító szerv K1102. Normatív jutalmak és K1103. Céljuttatás, projektprémium rovatokon elszámolandó kifizetési pénzügyi fedezetének biztosítása céljából. [Ávr. 39. § (1)]</p> <p>Az Áht. 33. § (3) bekezdés szerinti átcsoportosítás nem irányulhat az átcsoportosított összegnek az egységes rovatrend K1102. Normatív jutalmak és K1103. Céljuttatás, projektprémium rovatokon elszámolandó felhasználására, a jogszabályi előírás alapján kötelezően kifizetett jutalmak kivételével. [Ávr. 39. § (2)]</p>	<p>Az Áht. 33. § (3) bekezdés szerinti előirányzat-átcsoportosítás - a közfeladatok változásával, költségvetési szervek alapításával, átalakításával vagy megszüntetésével, valamint a költségvetési szervek részére biztosított, a Kormány rendeletében meghatározott mérték szerinti költségvetési támogatásokkal kapcsolatos előirányzat-átcsoportosítás kivételével - <u>nem irányulhat a személyi juttatások költségvetési kiadási előirányzatai növelésére.</u> [Áht. 33. § (4a)]</p> <p>Az Áht. 33. § (3) bekezdése szerinti, a költségvetési szervek részére biztosított költségvetési támogatásokkal kapcsolatos előirányzat-átcsoportosítás a Kormány döntése nélkül a személyi juttatások eredeti költségvetési kiadási előirányzatainak 10%-áig történő növelésére irányulhat. [Ávr. 39. § (1)]</p>